

KINNITATUD
Kaitseliidu ülema 2026. a käskkirjaga
„Rühmavanema õppe- ja kursusekava kinnitamine“
Lisa 1

ÕPPEKAVA

Õppekavarühm		Sõjandus ja riigikaitse				
Õppekava nimetus		Rühmavanema kursus RVAK(kl)				
		Platoon Sergeant Course				
Õppekava EHISes	kood	YPOK26-01				
ESMAÕPPE ÕPPEKAVA				JÄTKUÕPPE ÕPPEKAVA		
EKR 2	EKR 3	EKR 4 kutsekeskharidus	EKR 5	EKR 3	EKR 4	EKR 5
						X
Õppekava maht (EKAP):		5,2 EKAP (134 akadeemilist tundi, 6 õnv)				
Õppekava koostamise alus:		MAAKAITSEKOMPANII (MaKo) (INF-VL-COY) 2030 VÕIMEKIRJELDUS; Ametikoha kirjeldus RÜHMAMANEMA AMETIKOHA NÕUDED(kl) projekt; Allohvitseride sõjaväelise väljaõppe ja teenistuse kontseptsioon; Rühmavanema kursusekava kinnitatud diviisi ülema 21.10.2024 kk nr 1725.				
Õppekava eesmärgid:		Õppur omandab teadmised, oskused ja hoiakud tegutsemiseks rühmavanema ametikohal rühma lahinguteeninduse korraldamiseks ning rühmasuuruse üksuse lahinguvalmiduse tagamiseks. Õppur on võimeline tagama rühma lahingudistsipliini hoidvaid tegevusi ning vajaduse korral suuteline juhtima rühma põhilahinguliikides. (Taotletav ametikoha pädevustase on Tase 3: rakendab. SõVE Lisa 3). 1. Ülesanne: Korraldab rühma lahinguteenindust ja logistilist toetust, arvestades kõrgema üksuse (kuni kaks taset) piiranguid ja võimalusi ning lahendab rühma taktikalise lahinguteeninduse situatsioone kõigis põhilahinguliikides. 2. Tingimused: 2.1. Abivahendid - Kõrgema ülema käsk (kompanii- või patareiiülema käsk) või rühmaülema käsk, milles punkt 4 täitmata; - REV 5 ja põhivarustuse elemendid (üksuse KVT + MKR ja maleva poolt tsentraalselt hangitud varustus); - Transpordivahendid mida saaks demos ja harjutamistel kasutada; - Arvuti või nutiseade (e-õppe läbimiseks); - Juhtimisvahendid ja relvasüsteemid (kaardid, kaardijoonlaud, markerid, märkmik jms); - Allüksuse püsitoimingud; - Imitatsioonivahendid;				

	- Mängulise tsiviilisikute olemasolu ja VA üksuse tegevuse kuvamine maastikul vastavalt võimalikult reaalsele pildile. 2.2. Piirangud - Puuduvad 2.3. Keskkond - E-õppeportaal ILIAS; - Klassiruum; - MKR (rühma) vastutusala maastik, kaasa arvatud hoonestatud ala; - Erinevatel aastaegadel ja muutuvates ilmastiku ning valgustingimustes. 3. Standardid (õpiväljundid): - Korraldab üksuse igapäevased püsitoimingud ja tagab lahinguvalmiduse kõikides põhilahinguliikides vastavalt üksuse ülema juhiste; - Korraldab rühma lahinguteeninduse ja logistilise toetuse, arvestades kõrgema üksuse (kuni 2 taset) piiranguid ja võimalusi; - Lahendab rühma taktikalise lahinguteeninduse situatsioone kõigis põhilahinguliikides; - Haldab üksuse varustust ja tehnikat nõuetekohaselt, sealhulgas järgib varustusklasside klassifitseerimist, ülesehitust, varustusklasside vedamise, ladustamise ja hoiustamise nõudeid ning piiranguid; - Korraldab oma rühma relvastuse ja tehnika I taseme remonti ja hooldust ning tagab kasutatavuse; - Korraldab langenute käitlemise läbi kogumispunktide ja korraldab nende veo kõrgemasse üksusesse; - Käitleb sõjavange ja vahistatuid vastavalt IHL nõuetele ja koostöös allüksusega korraldab nende käitlemise koha, kogumise, dokumenteerimise ja transpordi kõrgemasse üksusesse; - Järgib meditsiinilise evakuatsiooni ning esmaabi põhimõtteid ja korraldab meditsiinilist evakuatsiooni kuni pataljoni tasemele; - Tegutseb vastutustundlikult ja ohutult, järgides sõjalise distsipliini, ÜTE, ohutusnõuete ja rahvusvahelise humanitaarõiguse põhimõtteid.
Õppekava rakendamine:	Õppevorm Lähiope-, kaugope (e-ope). Sihtgrupp Nooremallohvitseri kursuse läbinud, KL tegevliige või reservväelane, kes on planeeritud või määratud rühmavanem või varustusallohvitseri ametikohale.
Nõuded õpingute alustamiseks Vähemalt keskharidus; Läbitud Nooremallohvitseri kursus (NAK või NAPK); Vahetu ülema iseloomustus ja soovitus. Kasuks tuleb: Hea füüsiline vorm (KVKT minimaalselt 180 punkti).	
Nõuded õpingute lõpetamiseks Õppekava läbimine täies mahus.	
Lõpetamisel väljastatavad dokumendid	

Kursuse tunnistus koos lisaga.	
Õpingute läbimisel omandatav(ad)	
Kvalifikatsioon(id):	On alus seersandi auastmele esitamiseks. Ar 1
Osakutse(d):	Rühmavanem
Õppekava struktuur Läbiviimine Õpe toimub kombineeritult nii lähi- kui kaugõppe (e-õppe) vormis. Õpe toimub eesti keeles. Õpet viiakse läbi nii klassiruumis kui maastikul. Põhilised õppevormid on harjutus/õppus, loeng/seminar, iseseisev töö, grupidöö, demonstratsioon, TOM – taktikaline otsustumäng, <i>TEWT - tactical exercise without troops</i>, ja TSL- taktikaliste situatsiooniülesannete lahendamine. Õppekava läbimisel on lisaks lähiõppele oluline osa ka e-õppel, mis põhiliselt on iseseisva õppematerjali läbitöötamine enne lähiõppe algust, et seeläbi tõhustada ajakasutust lähiõppes. Iseseisev õpe toimub e-õppeportaalil ILIAS. Väljaõpe peab olema korraldatud põhimõttel, et õppurid omandavad kursuse lõpuks kõik õpiväljundid ning nende saavutamist kontrollitakse. Kursusel osalejate maksimaalseks arvuks on kuni 30 inimest. Lähtub SA rühma struktuurist kuni kolm jagu. Taktikalisi harjutusi ja praktilist väljaõpet on keeruline sooritada suurema koosseisuga. Kursust ei ole otstarbekas korraldada, kui on vähem kui 9 osalejat. Lähtuvalt SA struktuurist minimaalselt 1 jagu, millega taktikalisi harjutusi ja praktilist väljaõpet korraldada. Kursuseülem vastutab õppurite väljaõppe korraldamise eest. Iga väljaõppe läbiviija kujundab alluvate hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumisnorme. Väljaõppe läbiviijad peavad kujundama alluvates distsipliini järgimist, otsustamisjulgust, iseseisvust ja algatusvõimet. Väljaõppe ettevalmistamisel ja läbiviimisel tuleb lähtuda põhimõttest, et õppuri (tulevane rühmavanem) areng eeldab õppimise õppimist, teadmiste ja oskuste omandamist ja motivatsiooni reguleerimist. Õppimise õpetamisel tuleb lähtuda õppijakesksest lähenemisest, kus aktiiv- ja probleemõppe meetoditega antakse õppurile võimalus teooriate mõtestamiseks ja seoste loomiseks. Teadmiste ja oskuste omandamise üheks oluliseks osaks on pidev tagasiside väljaõppe läbiviija poolt, et välistada omavahelises arutelus esineda võivaid väärtõlgendusi. Õppija motivatsiooni tõstmiseks peab olema väljaõpe seotud reaalsusega ja pakkuma talle võimalusi iseseisvalt oma teadmisi ja oskusi (sh varasemaid) näidata. Parima efektiivsuse ja personaalse lähenemise annab, kui igal õppegrupil (jaol) on oma väljaõppe läbiviija/mentor. See võimaldab õppurite arengut personaalsemalt hinnata ja kinnistada vilumuste saavutamisele suunatud õppeprotsessi põhimõtet – õppetempo valitakse vastavalt saavutatud tasemele kiirustamata lõpptulemuseni. Õppe läbiviijad ja õppurite ülemad peavad järgima põhimõtet, et kursuse ajal ning peale läbimist peab toimuma õppurite juhendamine ja nõustamine. Kursusele määratud mentor, peab omama häid teadmisi, oskusi ning kogemusi rühmavanema ametikohal teenimisest. Peale kursust peab allüksus samuti määrama mentori, kes jätkab RVK läbinud õppuri juhendamist ja õpetamist edasise teenistuse käigus, kus tuleb anda rühmavanemale võimalusi omandatud oskusi ja teadmisi rakendada ning edasi arendada. Mentoriks võib olla kompaniiveebel või mõni kogenum allohvitser. Õppurile on tarvilik eraldada eneserefleksiooni ja iseseisva õppimise aega, et võimaldada enesearendust ja autonoomsuse kasvu, toetamaks ülesandekeskse juhtimise rakendamist.	

Õppe-eesmärgi täitmisel planeeritust väiksema ajakuluga on vastutaval läbiviijal lubatud kasutada tekkinud ajareservi teiste õppe-eesmärkide täitmiseks tingimusel, et õppekava õpiväljundid saavutatakse.

Läbi VÕTA süsteemi on võimalik varem omandatud teadmisi ja oskusi õppekava täitmisel arvesse võtta.

Nõuded läbiviijatele:

Ametikoht: Rühmavanema, kompaniiveebli või rühmaülema sõjaline haridus ja ametikohal teenimise kogemus vähemalt 2 aastat.

Formaalharidus: Vähemalt keskharidus.

Eelduskursused: Koolitaja/instruktorikursus või analoogne õppimist ja õpetamist sisaldav kursus kas Kaitseliidus või Kaitseväes.

Lisaeeldused: Koolitamise pädevus ja minimaalselt 2-aastane koolitamise kogemus.

Põhiõpingute kursused

Kursus 1 Rühmavanema kursus	Kursuse maht 134 akadeemilist tundi, sh e-õpe 14 h Harjutus 43 h Loeng 28 h Seminar 8 h Harjutus + TEWT 7 h Harjutus mudelil ja maastikul+TOM +TEWT 48 h	1. Ülesanne: Õppur omandab teadmised ja oskused rühma lahinguvalmiduse, lahinguteeninduse ja taktikalise tegevuse planeerimiseks, juhtimiseks ja korraldamiseks erinevates tingimustes ning kõigis põhilistes tegevusviisides — rännakul, paiknemisel, kaitses ja pealetungivates tegevustes — tagades üksuse pideva varustatuse, meditsiinilise toe, hoolduse, evakutsiooni, julgeoleku, ohutuse, füüsilise valmisoleku ning lahingudistsipliini vastavalt ülesandele ja ÜTE põhimõtetele. 2. Tingimused: 2.1. Abivahendid - Kõrgema ülema käsk (kompanii- või patareiülema käsk) või rühmaülema käsk; - REV 5 ja põhivarustuse elemendid (üksuse KVT + MKR ja maleva poolt tsentraalselt hangitud varustus); - Transpordivahendid mida saaks demos ja harjutamistel kasutada; - Arvuti või nutiseade (e-õppe läbimiseks); - Juhtimisvahendid ja relvasüsteemid (kaardid, kaardijoonlaud, markerid, märkmik, jms); - Allüksuse püsitoimingud; - Imitatsioonivahendid; - Mängulise tsiviilisikute olemasolu ja VA üksuse tegevuse kuvamine maastikul vastavalt võimalikult reaalsele pildile. 2.2. Piirangud - Puuduvad. 2.3. Keskkond - E-õppeportaal ILIAS; - Klassiruum; - MKR vastutusala maastik; - Igal aastaajal ja erinevates valgustingimustes.
---	--	--

		3. Standardid (õpiväljundid): - Korraldab üksuse igapäevased püsitoimingud ja tagab lahinguvalmiduse kõikides põhilahinguliikides vastavalt üksuse ülema juhiste; - Planeerib ja korraldab rühma lahinguteeninduse ja logistilise toetuse, arvestades kõrgema üksuse (kuni 2 taset) piiranguid ja võimalusi; - Lahendab rühma taktikalise lahinguteeninduse situatsioone kõigis põhilahinguliikides; - Käsitseb ja haldab üksuse varustust ja tehnikat nõuetekohaselt, sealhulgas järgib varustusklasside klassifitseerimist, ülesehitust, varustusklasside vedamise, ladustamise ja hoiustamise nõudeid ning piiranguid; - Korraldab oma rühma relvastuse ja tehnika I taseme remonti ja hooldust ning tagab kasutatavuse; - Korraldab langenute käitlemise läbi kogumispunktide ja korraldab nende veo kõrgemasse üksusesse; - Käitleb sõjavange ja vahistatuid vastavalt IHL nõuetele ja koostöös allüksusega korraldab nende käitlemise koha, kogumise, dokumenteerimise ja transpordi kõrgemasse üksusesse; - Järgib meditsiinilise evakuatsiooni ning esmaabi põhimõtteid ja korraldab meditsiinilist evakuatsiooni; - Tegutseb vastutustundlikult ja ohutult, järgides sõjalise distsipliini, ÜTE, ohutusnõuete ja rahvusvahelise humanitaarõiguse põhimõtteid.
--	--	---

Valikõpingute valimine: Puudub

Hindamine

Kursusel toimub kujundav mitteeristav hindamine.

Kujundavalt hinnatakse õpiväljundite saavutamist läbi kohaste hindamismeetodite, sh tagasisidestades sooritusi ja eneserefleksioone (ka hoiakuid ning füüsilist ettevalmistust). Kursusel hinnatakse õppuri teadmisi ja oskusi praktiliste situatsiooniülesannete alusel, arvestades õppuri juhioskusi: võtta vastu otsus eelnevalt omandatu abil. Kujundava hindamise käigus hinnatakse õppurit mitme erineva teema käigus ja mitu korda. Seega peaks tekkima ülevaade õppurite tugevustest ja nõrkustest. Situatsiooniülesannete püstitamisel ning jagamisel tuleb arvestada õppurite oskustega, et võimalusel arendada just neid oskusi, milles on vajakajäämisi.

Tagasiside andmisel kasutatakse kõrvuti instruktori hinnangutega õppuri enesehindamist ja teiste õppurite tagasisidet ning vajadusel võetakse appi hindamislehed.

Kujundav mitteeristav hindamine toimub kursuse jooksul erinevate praktiliste harjutuste raames, kus hinnatakse õppuri sooritusvõimet ja valmisolekut tegutseda rühmavanemana vastavalt ametikoha nõuetele. Hindamine koosneb rühmaülema käsu alusel oma käsu (punkt 4) koostamisest ja esitlemisest, oma plaani läbimängimisest kaardil/maastikumudelil ja allüksuse juhtimisest maastikul. Hindamine toimub etteantud aja ja ülesande raamis. Kasutada on eelnevalt õpitu, juhtimise abivahendid ja rühma kaasamine. Hindamisel kasutatakse hindamislehti ja tulemused protokollitakse.

Iseseisva õppe kontroll toimub e-õppeportaalis ILIAS, sh läbi kontrollküsimuste samas keskkonnas või

eraldi testidena. Õppeainetes läbiviidavate hinnatavate soorituste ja testide lävendiks on 70%. Õppekava läbimiseks on vaja osaleda kontaktõppes vähemalt 80% mahus. Kursuste kõikide õppeainete testide positiivne sooritamise on õppurile kohustuslik. Iseseisva õppe raames saab teha teste etteantud tähtajani piiramatult. Lähiõppes sooritata vaid teste saab teha kuni kolm korda.

Väljaõpe peab olema korraldatud põhimõttel, et õppurid omandavad kursuse lõpuks kõik õpiväljundid ning nende saavutamist kontrollitakse. Kursuse edukas lõpetamine on eelduseks vastavalt õppuri SA ametikohale nimetamisel ja seersandi auastmele esitamisel.

Hindamiskriteeriumid:

Kriteerium kajastab eraldi ühte õpiväljundit, kuna tavaliselt hinnatakse kogu ülesannet lahinguliigi või taktikalise ülesande keskselt ja sisaldab mitut õpiväljundit korraga on vaja kogu tegevuse kokkuvõtet. Kas sooritas või mitte.

Täpsemad kriteeriumid on eraldi õpiväljundite kaupa kajastatud kursusekavas. Koos vastavate lahinguliikide ja teemade hindamislehtedega saab hinnata kõiki õpiväljundeid eraldi või kogu taktikalist ülesannet korraga. Õppekava lisad.

Arvestatud (A) saamise tingimus:

Hindamisel kasutatakse hindamislehti vastavalt taktikalisele tegevusele, mida hinnatakse. Taktikaline tegevus on jagatud erinevateks osadeks, kuhu saab märkida, kas tegevus sooritati või mitte või ei olnud võimalik hinnata. Kui hinnatavaid tegevusi on positiivselt sooritatud vähemalt 70% kogu tegevusest, on harjutus sooritatud tulemusele A (arvestatud). Lisaks hinnatakse seda, kas õppur suudab füüsiliselt olla rühmale eeskujuks ja saab ülesande sooritamisel enda ja oma varustusega hakkama. Mittehinnatavad tegevused ei lähe protsendi arvestusse.

Mittearvestatud (MA) saamise tingimus

Arvestatud (A) saamise tingimus ei ole täidetud.

Mittehinnatud (MH) - õppur ei ole ilmunud kohale või ei sooritanud üldse tegevust.

Praktika kirjeldus:

Õppekava mõistes praktikat ei ole, kuid kursusel läbitud oskuste kinnistamisel on ülimalt oluline teenistuspraktika, mis toimuks kohe peale õpinguid. Soovitav on kasutada selleks mentoreid, kes määratakse kursuse lõpetajale juhendajaks ja hindajaks.

Spetsialiseerumised

See õppekava on jalaväepõhine ja siin erialasid eraldi ei käsitleta.

Õppekava kontaktisik

KLK väljaõppeülem

Viited normdokumentidele

- Kaitseliidu seadus, Riigi Teataja I, 30.04.2024;
- Kaitseliidu kodukord, Riigi Teataja I, 28.06.2024;
- Kaitsväeteenistustsüsteemide isikute loetelu, kellele võib väljastada kaitsväelase eraldusmärgi ja vormiriietuse, ning nimetatud isikutele kaitsväelase eraldusmärgi ja vormiriietuse väljastamise tingimused ja kord, Riigi Teataja I, 17.06.2023;
- Sõjaväelise väljaõppe eeskiri (kehtiv versioon);
- Kaitseliidu väljaõppe eeskiri (kehtiv versioon);
- Sõjaväelise väljaõppe ohutuse eeskirjad (kehtiv versioon);
- Riide- ja erivarustuse komplektide nimekirja. Kooli pealiku 19. detsember 2025 käskkirjaga nr 7-2/25/3750 „RIIDE- JA ERIVARUSTUSKOMPLEKTIDE (REV) NIMEKIRI KAITSELIIDU KOOLIS (REV 1-5) nimekirja kinnitamine“;
- Õppuste korraldamise eeskiri, Kinnitatud KVJ 14.04.2022 kk nr 650;
- Kaitsväelase vormiriietuse kirjeldus ja vormiriietuse väljastamise kord (kehtiv versioon);
- Kaitsväe vormikandmise eeskiri (kehtiv versioon);
- Maakaitse rühmavanema ametikoha nõuded, projekt.

Normdokumentide uuenedes võetakse kasutusele uuendatud versioonid.

Mõisted ja lühendid

KL - Kaitseliit

KLK - Kaitseliidu kool

KVJ - Kaitseväe juhataja

KVKT - kehaliste võimete kontrolltest

KVA - Kaitseväe Akadeemia

SOK - Sõdurioskuste kursus

SBK - Sõduri baaskursus

REV - riide- ja erivarustuse komplektide nimekiri

KVT- koosseisu ja varustuse tabel

ILIAS - Eesti Kaitseväe e-õppeportaal

LVE - Laskeväljaõppe eeskiri

MKR - Maakaitseringkond

NAK - Nooremallohvitseri kursus

NAPK - Nooremallohvitseride põhikursus

NABK - Nooremallohvitseride baaskursus

NAEK - Nooremallohvitseride erialakursus

MÕS - mehitamata õhusõiduk

TEWT - *Tactical Exercise Without Troops* (üksuseta õppus)

TSL - taktikalise situatsiooniülesannete lahendamine

ÜTE - Ühtlustatud tegevuse eeskiri

IHL - *International Humanitarian Law* (Rahvusvaheline humanitaarõigus)

Tunnijaotusplaan				
Jrk nr	Teema	Koht	Maht tundides	Õppemeetod
1.	Kursuse sissejuhatus.	Klass	1	Loeng
2.	Rühmaülema käsk (osa 4), käsu koostamine ja andmine.	Klass	6	Seminar
3.	Lahinguteeninduse (LaTe) alafunktsioonid. Kompanii, pataljoni ja brigaadi taseme LaTe üksused ja nende võimekuste tutvustamine.	Klass	2	Loeng
4.	Rühmavanema funktsioon. Rühma tagalameeskonna funktsioon. ÜTE tutvustus.	Klass	2	Loeng
5.	Rühma varustamise ülesehitus ja läbi viimine.	Klass/ Maastik	1/7	Loeng/harjutus
6.	Rühma lahinguvalmidus (lahingudistsipliin) ja rühmavanema roll selle tagamisel.	Klass	4	Loeng
7.	Ohutuse tagamine ja ohutuskultuuri jõustamine.	Klass/ Ilias	2	Loeng/ iseseisev töö/seminar
8.	Rühma lahinguks ettevalmistamise drill.	Klass/ Maastik	2/2	Loeng/harjutus
9.	Transpordivahendite ettevalmistamine, kontroll, tankimine, esmane hooldus ja lahinguväljalt ära viimine.	Klass/ Maastik	2/6	Loeng/harjutus
10.	LaTe ettekanded ja peamised mõisted.	Klass	1	Loeng
11.	Rühma meditsiiniline tugi ja evakuatsiooni korraldus.	Klass/ Maastik	1/7	Loeng/harjutus
12.	Rühma tegevuse maskeerimine (termo, masinad ja tegevused).	Maastik	4	Harjutus
13.	Rühma rännak ja paiknemine (kompaniiga ja eraldi).	Klass	2/10	Loeng/harjutus
14.	Rühma kiirrünnak.	Maastik	8	Harjutus/TSL/TEWT
15.	Rühm kaitses kompanii koosseisus.	Klass	2	Loeng/Harjutus/TSL/TEWT
16.	Rühm kaitses kaevikus.	Maastik	8	Harjutus/TSL/TEWT
17.	Rühma tegevus piiratud valgusega (ööne).	Klass	2/3	Loeng/harjutus
18.	Sõidukite (sh UTV, soomukite) juhtimine taktikalises tegevuses.	Klass	3/7	Loeng/TEWT
19.	Rühma väliteenuste korraldamine.	Klass/ Maastik	1/7	Loeng/harjutus
20.	Rühma planeeritud rünnak.	Maastik	8	Harjutus/TSL/TEWT
21.	Rühm kaitses hoonestatud alal.	Maastik	8	Harjutus/TSL/TEWT
22.	Rühma rünnak hoonestatud alal.	Maastik	8	Harjutus/TSL/TEWT
23.	Rühma viivitus.	Maastik	8	Harjutus/TSL/TEWT
24.	Kokkuvõte ja tagasiside.	Klass	2	TS